

Καθομολογήσεις Ἀρχαίων Ἑλλήνων

ΟΙ ΕΠΤΑ ΣΟΦΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Διάφορα Ἑλληνικὰ Ῥητὰ τῶν Ἀρχαίων Χρόνων

Ὅρκος Ἀθηναίων ἑφήβων

...πλείω δὲ καὶ ἀρείω...

Κρατώντας τὰ ὅπλα ποῦ τοῦ ἐμπιστευόνταν ἡ Πατρίδα, ὁ Ἀθηναῖος ἑφήβος μπροστὰ στὸ ναὸ τῆς Ἀγραύλου ἔδιδε τὸν παρακάτω ὅρκο:

Οὐ καταισχυνῶ τὰ ὅπλα,
οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν
προστάτην
ὧ ἂν στοίχω,
ἀμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν καὶ
ὀσίων,
καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν,
καὶ τὴν πατρίδα οὐκ ἐλάττω
παραδώσω,
πλείω δὲ καὶ ἀρείω ὅσης ἂν
παραδέξωμαι.
Καὶ συνήσω τῶν ἀεὶ
κρινόντων,
καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς
ἰδρυμένοις πείσομαι,
καὶ οὓς τίνας ἄλλους
ἰδρύσεται τὸ πλῆθος
ἐμφρόνως.
Καὶ ἂν τις ἀναιρεῖ τοὺς
θεσμοὺς
ἢ μὴ πείθεται οὐκ ἐπιτρέψω,
ἀμυνῶ δὲ καὶ μόνος καὶ μετὰ
πάντων.
Καὶ τὰ ἱερὰ τὰ πάτρια
τιμήσω.
Ἱστορες θεοὶ

Δὲ θὰ ντροπιάσω τὰ ὅπλα μου,
οὔτε θὰ ἐγκαταλείψω τὸν
συμπολεμιστή μου
ὅπου κι ἂν ταχθῶ νὰ πολεμήσω,
θὰ ὑπερασπίζω τὰ ἱερὰ καὶ τὰ
ὄσια,
καὶ μόνος καὶ μὲ πολλούς,
καὶ τὴν πατρίδα δὲν θὰ
παραδώσω μικρότερη,
ἀλλὰ μεγαλύτερη καὶ
μαχητικότερη ἀπ' ὅση θὰ μοῦ
παραδοθεῖ.
Θὰ πιστεύω στοὺς Θεοὺς
καὶ στοὺς ἰσχύοντες νόμους θὰ
ὑπακούω,
καὶ σὲ ὅσους ἄλλους νόμιμα
θεσπισθοῦν.
Κι ἂν κάποιος ἀναιρέσει τοὺς
θεσμοὺς
ἢ ἀμφισβητήσῃ, δὲν θὰ τὸ
ἐπιτρέψω,
θὰ τὸν πολεμήσω εἴτε μόνος εἴτε
μὲ ὅλους.
Καὶ τὶς ἱερὲς παρακαταθῆκες
τῶν πατέρων θὰ τιμήσω.
Μάρτυρές μου οἱ θεοὶ

Ἄγρᾱυλος, Ἐνυάλιος, Ἄρης,
Ζεὺς, Θαλλῶ, Αὐξῶ,
Ἡγεμόνη

Ἄγρᾱυλος, Ἐνυάλιος, Ἄρης,
Ζεὺς, Θαλλῶ, Αὐξῶ, Ἡγεμόνη.

Παιῶν Σπαρτιατῶν

Βαδίζοντας προς τη μάχη, οι σπαρτιάτες πολεμιστές ἐψάλλαν
τον παιάνα...

Ἄγετ', ὦ Σπάρτας
εὐάνδρῳ
κῶροι πατέρων
πολιατῶν
λαιῶ μὲν ἴτυν
προβάλεσθε,
δόρυ δ' εὐτόλμῳς
ἄνχεσθε,
μὴ φειδόμενοι τὰς
ζώας·
οὐ γὰρ πάτριον τῶ
Σπάρτῃ!

Ἐμπρὸς ὦ τῆς εὐάνδρου Σπάρτης
τέκνα πατέρων πολιτῶν,
διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὴν ἀσπίδα
προβάλετε,
διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς μὲ τόλμῃ τὸ δόρυ
ὑψώσατε,
μὴ φειδόμενοι τὴν ζωὴν
γιατὶ αὐτὸ δὲν εἶναι πατροπαράδοτον
στὴν Σπάρτῃ!

Ὅρκος Ἑλλήνων στὶς Πλαταιές

Οὐ ποιήσομαι περὶ πλειονος
τὸ ζῆν τῆς ἐλευθερίας.
Οὐδὲ ἐγκαταλείψω τοὺς
ἡγεμόνας, οὔτε ζῶντας, οὔτε
ἀποθανόντας.
ἀλλὰ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ
τελευτήσαντας τῶν
συμμάχων ἀπάντας θάψω.
καὶ κρατήσας τῶ πολέμῳ
τοὺς βάρβαρους,

Δὲν θὰ ἐκλάβω ὥς
πολυτιμότερη τὴ ζωὴ ἀπὸ τὴν
ἐλευθερίαν.
οὔτε θὰ ἐγκαταλείψω στὴ μάχῃ
κανέναν ἀπὸ τοὺς ἡγέτες μας,
οὔτε ζωντανό, μὰ οὔτε καὶ
νεκρό.
ἀλλὰ καὶ τοὺς πεσόντες στὴ
μάχῃ ἀπὸ τοὺς συμμάχους μας
ὅλους θὰ ἐνταφιάσω.

τῶν μὲν μαχεσαμένων ὑπὲρ
τῆς Ἑλλάδος πόλεων
οὐδεμίαν ἀνάστατον ποιήσω.
τὰς δὲ τὰ τοῦ βάρβαρου
προελομένας ἅπασας
δεκατεύσω.
καὶ τῶν ἱερῶν ἐμπρησθέντων
καὶ καταβληθέντων ὑπὸ τῶν
βάρβαρων οὐδὲν
ἀνοικοδομήσω παντάπασιν.
ἀλλὰ ὑπόμνημα τοῖς
ἐπιγιγνομένοις ἔάσω
καταλείπεσθαι τῆς τῶν
βάρβαρων ἀσεβείας.

καὶ ἀφοῦ ἐπικρατήσουμε στὸν
πόλεμο κατὰ τῶν βάρβαρων,
ἀπὸ τῆς πόλεις ποὺ ἔδωσαν μάχη
ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καμία νὰ μὴν
καταστρέψω.
ὅσες ὅμως στὴ μάχη
συνετάχθησαν μὲ τοὺς
βάρβαρους ὅλες νὰ
ἀποδεκατίσω.
καὶ ἀπὸ τοὺς ναοὺς ποὺ
πυρπολήθηκαν καὶ
κατεδαφίστηκαν ἀπὸ τοὺς
βαρβάρους, κανέναν καθόλου νὰ
μὴν ἀνοικοδομήσω.
ἀλλὰ ὥς ὑπενθύμιση στίς
ἐπερχόμενες γενεές νὰ ἐπιτρέψω
νὰ ἀφεθοῦν, τῆς τῶν βάρβαρων
ἀσεβείας.

ΟΙ ΕΠΤΑ ΣΟΦΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

[Βίας] [Θαλῆς] [Χίλων] [Κλεόβουλος] [Περίανδρος] [Πιπτακός]
[Σόλων]

Ὄταν οἱ μυθικοὶ καὶ ἥρωικοὶ χρόνοι, ἄρχισαν νὰ παραχωροῦν
τὴν θέση τους στοὺς ἱστορικοὺς χρόνους τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδας
καὶ ὅλα τὰ μυθεύματα καὶ τὰ πλάσματα τῆς φαντασίας ποὺ
διαπαιδαγωγοῦσαν μέχρι τότε τοὺς λαούς, ἄρχισαν νὰ
ὑποχωροῦν μπροστὰ στὴν πραγματικότητα καὶ τὴν κρίση.
Ἀνάμεσα στὸν Ζ' καὶ Στ' αἰῶνα π.Χ. γεννήθηκαν καὶ ἄκμασαν
συγχρόνως οἱ ΕΠΤΑ ΣΟΦΟΙ τῆς Ἀρχαιότητος.

Εἶναι ἡ ἐποχὴ ποὺ ὁ ὑμνούμενος ἕως τότε βίος τῶν Ἡρώων καὶ τῶν Ἡμιθέων ἀρχίζει σιγὰ-σιγὰ νὰ χάνει τὴν αἴγλη του καὶ βίος θετικότερος καὶ πραγματικότερος νὰ διαλύει τὴν γοητεία τῶν θρύλων. Ὁ ἔμμετρος λόγος παραχωρεῖ τὴν θέση του στὸν πεζό, τὸ πνεῦμα ἐπικρατεῖ τῆς ὕλης καὶ ἡ βάνανυση σωματικὴ ρώμη κάμπτεται μπροστὰ στὴν παιδεία καὶ τὸν ὀρθολογισμό. Μὲ ἄλλα λόγια, εἶναι ἡ ἐποχὴ μιᾶς ἐπαναστατικῆς ἐκπολιτίσεως καὶ ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἑλλάδας, ἡ ὁποία συντέλεσε στὴν πρώτη πνευματικὴ ἀφύπνιση τοῦ ἀνθρώπου στὴν ὁποία τεράστιο πρωτοποριακὸ ρόλο ἔπαιξαν οἱ 7 σοφοί.

Εἶναι τόσοσ ὁ θαυμασμὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων γιὰ τοὺς σοφοὺς αὐτοὺς ἄνδρες, ὥστε ὁ Πίνδαρος, ὁ μέγιστος λυρικὸς ποιητὴς τῆς Ἀρχαιότητος (522 π.Χ.) δὲν τοὺς θεωρεῖ ὡς γέννημα ἀνθρώπων, ἀλλὰ τοὺς δέχεται ὡς γιοὺς τοῦ Ἥλιου, ποὺ μὲ τὴν ἴδια μὲ αὐτὸν ἀκτινοβολία, φώτισαν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὴν καθοδήγησαν στὴν ὁδὸ τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀρετῆς.

Καὶ εἶναι πράγματι τόσο μεγάλη ἡ ἐπίδραση ποὺ εἶχε στοὺς μεταγενέστερους ἡ θείας ἔμπνευσης βραχύλογη διδασκαλία τους, ὥστε ν' ἀποτελέσει σταθμὸ γιὰ τὴν περαιτέρω πνευματικὴ ἐξέλιξη καὶ διάπλαση τοῦ χαρακτῆρα τῶν ἀνθρώπων, νὰ θεωρεῖται δὲ ἀκόμη καὶ σήμερα, ἔπειτα ἀπὸ 28 σχεδὸν Αἰῶνες ὡς ἡ πρώτη πνευματικὴ πηγὴ, ἀπὸ τὴν ὁποία ξεπήδησε ἡ ἀληθινὴ ἔννοια τοῦ δικαίου, τῆς ἰσότητος καὶ τῆς ἠθικῆς.

Τὰ ὑπέροχα γνωμικά τους, τὰ ὁποῖα ὁ Πausanias ὀνομάζει «ὠφελήματα» γιὰ τὸν ἀνθρώπινο βίον, οἱ Ἀρχαῖοι ἀνέγραψαν στο τέμενος τοῦ Ἀπόλλωνα στους Δελφούς, γιὰ νὰ παραμείνουν ἐκεῖ γιὰ πάντα, ὡς μόνιμα καὶ αἰώνια σύμβολα τοῦ Κώδικα τῆς ἠθικῆς δεοντολογίας «... Ἐν δὲ τῷ προνάῳ τῷ ἐν Δελφοῖς, γεγραμμένα ἐστὶν ὠφελήματα ἀνθρώποις ἐς βίον· γραφὴ δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν οὓς γενέσθαι σοφοὺς λέγουσιν Ἕλληνες (Pausanias, X, κδ' 857).

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ (1)

Ἐπτά Σοφῶν Κλεόβουλε,
σέ μὲν τεκνώσατα
Λίνδος
Ἀμφὶ δὲ Σισυφία χθῶν
Περίανδρον ἔχει
Πιττακὸν ἢ Μιτυλήνα,
Βίαντα δὲ διὰ Πριήνη,
Μίλητος δὲ Θαλῆν,
ἄκρον ἔρεισμα δίκας.
Ἄ Σπάρτα Χεῖλωνα,
Σόλωνα δὲ Κεκροπὶς αἴα.
Πάντας ἀριζάλου
σωφροσύνας φύλακας.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ
ΣΙΔΩΝΙΟΥ
ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ 60ον

(μετάφραση)

Ἀπὸ τοῦς Ἐπτά σοφοῦς Κλεόβουλε,
ἑσένα μὲν σέ γέννησε ἡ Λίνδος
Ἡ Πατρίδα δὲ τοῦ Σισύφου, ἔκαμε
τὸν Περίανδρον.
Τὸν Πιττακὸν τὸν γέννησε ἡ
Μυτιλήνη, τὸν Βίαντα δὲ ἡ
περιφανὴς Πριήνη,
Ἡ Μίλητος ὁμοίως τὸν Θαλῆν, τὸν
μεγαλύτερο ὑπέρμαχο τῆς
Δικαιοσύνης.
Ἡ Σπάρτη ἔχει τὸν Χεῖλωνα, τὸν
Σόλωνα δὲ ἡ γῆ τοῦ Κέκροπος.
Ὅλοι δὲ ὑπήρξατε Οἱ φύλακες τῆς
ὑπέροχης σωφροσύνης.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ (2)

Ἐπτά σοφῶν ἑρεῶ κατ'
ἔπος πόλιν, οὔνομα,
φωνήν.
Μέτρον μὲν Κλεόβουλος
ὁ Λίνδιος εἶπεν ἄριστον.
Χίλων δ' ἐν κοίλῃ
Λακεδαίμονι. Γνώθι
σεαυτόν.
Ὅς δὲ Κόρινθον ἔναιε,
χόλου κρατέειν
Περίανδρος.
Πιττακὸς οὐδὲν ἄγαν, ὅς

(μετάφραση)

Θὰ μνημονεύσω σύντομα, τὸ
ὄνομα, τὴν πατρίδα καὶ ἀπὸ ἑνα
γνωμικὸ τῶν Ἐπτά σοφῶν:
Ὁ μὲν Κλεόβουλος ὁ Λίνδιος, εἶπεν
ὅτι κάθε τί ποὺ γίνεται μὲ μέτρο
εἶναι τὸ καλύτερο.
Ὁ Χεῖλων δὲ εἰς τὴν κοίλῃν
Λακεδαίμονα, τὸ Γνώθι σαυτόν.
Ὁ Περίανδρος ποὺ ἐδόξασε τὴν
Κόρινθο, ὅτι πρέπει νὰ συγκρατεῖς
τὸ θυμό σου.
Ὁ Πιττακὸς που καταγόταν ἀπὸ τὴν

ἔην γένος ἑκ Μυτιλήνης.
Τέρμα δ' ὄρᾱν βιότοιο,
Σόλων ἱεραῖς ἐν Ἀθήναις.
Τοὺς πλέονας κακίους δὲ
Βίας ἀπέφηνε Πριηνεύς.
Ἐγγύην φεύγειν δὲ
Θαλῆς Μιλήσιος ἠΐδα.

Μυτιλήνη, νὰ μὴν εἶσαι σὲ τίποτα
ὑπερβολικός.
Ὁ Σόλων ἀπὸ τὴν ἱερὴ Ἀθῆνα, ὅτι
πρέπει πάντοτε νὰ βλέπεις ποῦ θὰ
εἶναι τὸ τέλος τῆς ζωῆς σου.
Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι εἶναι
κακοί, εἶπε ὁ Βίας ὁ Πριηνεύς καὶ
Νὰ ἀποφεύγεις τὴν ἐγγυήση, ὁ
Θαλῆς ὁ Μιλήσιος.

Anthologia Graeca
Griedericus Jacobs.
Τόμος 4ος, Ἐπίγραμμα
XXX

ΒΙΑΣ

Οἱ ἀγαθοὶ εὐαπάτητοι.

Οἱ καλοὶ εὐκόλα ἐξαπατῶνται.

Μήτε εὐήθης ἴσθι μήτε
κακοήθης.

Οὔτε ἀγαθιάρης νὰ εἶσαι, οὔτε
κακοήθης.

Ὁ ἄν ἔλῃ, βεβαίως
τηρῶν διάμενε.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο ἤθελες ἐκλέξει νὰ
κανεῖς, συνέχισέ το σταθερά.

Βραδέως ἐγχείρει τοῖς
πραττομένοις.
Ἐγχειρίσας δὲ πρᾶττε
βεβαίως.

Νὰ ἐπιχειρεῖς ἀργὰ (καὶ κατόπιν
σκέψεως) αὐτὰ τὰ ὁποῖα πρόκειται
νὰ κάνεις. Ὅταν ὅμως τὰ ξεκινήσεις
νὰ ἐνεργεῖς μὲ ἀποφασιστικότητα.

Βραδέως ἐγχείρει, ὃ δ'
ἄν ἄρξῃ διαβεβαιοῦ.

Βραδέως νὰ ἐπιχειρεῖς κάτι. Ἐκεῖνο
ὅμως που θὰ ἀρχίσεις νὰ κανεῖς νὰ
τὸ παρακολουθεῖς ὅτι θὰ γίνεи.

Ἀτυχῇ εἶναι τὸν ἀτυχίαν
μὴ φέροντα.

Ἀτυχῆς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δὲν μπορεῖ
νὰ ὑποφέρει τὴν ἀτυχία.

Τὸ γνῶθι σαυτὸν
χρήσιμον εἰς νοουθεσίαν
τῶν ἀλαζόνων, οἳ ὑπὲρ
τὴν ἑαυτῶν δύναμιν
φλυαροῦσιν.

Ἀφροσύνην μὴ
προσδέχου.

Φρόνησιν ἀγάπα.

Δοκεῖ ἔνδοξος γενέσθαι
καὶ βασιλεὺς καὶ
τύραννος εἰ τρόποις
χρῶτο τοῖς νόμοις τῆς
πατρίδος.

Ἀρχεσθαι μαθὼν, ἄρχειν
ἐπιστήση.

Κρατίστην εἶναι
δημοκρατίαν ἐν ᾗ πάντες
ὥς τύραννον φοβοῦνται
τὸν νόμον.

Τί γλυκὺ ἀνθρώποις;
Ἐλπίς.

Ἀνάξιον ἄνδρα μὴ
ἐπαίνει διὰ πλοῦτον.

Νόσος ψυχῆς, τὸ τῶν
ἀδυνάτων ἑρᾶν.

Τῶν θανάτων κακός
ἐστὶν ὁ ἀπὸ τῶν νόμων
ἐπαγόμενος.

Τὸ νὰ γνωρίσει κανεὶς τὸν ἑαυτό
του εἶναι ὠφέλιμο στους ἀλαζόνες,
οἱ ὅποιοι φλυαροῦν ὑπερβάλλοντες
τὴν δύναμη τους.

Τὴν ἀφροσύνη νὰ μὴν τὴν
παραδέχεται.

Νὰ ἀγαπᾷς τὴν σύνεση.

Εἶναι φανερό ὅτι θὰ γινόταν
ἔνδοξος καὶ Βασιλεὺς καὶ Τύραννος,
ἐὰν συμπεριφερόταν σύμφωνα μὲ
τοὺς Νόμους τῆς Πατρίδας.

Ἄν μάθεις πρῶτα νὰ κυβερνάσαι, θὰ
μάθεις καὶ νὰ κυβερνᾷς.

Ἡ πλέον καλὴ ἀπὸ ὅλες τις
δημοκρατίες, εἶναι ἐκείνη στην
ὁποία ὅλοι σὰν τύραννο φοβοῦνται
τὸν νόμο.

Τί εἶναι γλυκὸ στοὺς ἀνθρώπους; Ἡ
Ἐλπίδα.

Τὸν ἀνάξιο ἄνδρα μὴν τὸν ἐπαινεῖς
για τὰ πλούτη του.

Εἶναι ἀρρώστεια τῆς ψυχῆς, τὸ νὰ
ἐπιθυμεῖ κανεὶς τὰ ἀδύνατα.

Ἀπὸ τοὺς θανάτους κακὸς εἶναι
ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος προκαλεῖται ἀπὸ
τὴν ἐπιβολὴ τοῦ Νόμου.

Ζῆν κρίττον ἔστι ἐπὶ
στοιβάδος κατακείμενον
καὶ θαρρεῖν ἢ
ταράττεσθαι χρυσὴν
ἔχοντα κλίνην.

Περὶ θεῶν λέγε, ὥς εἰσιν.

Τῶν ζώων χαλεπώτατόν
ἐστι, τῶν μὲν ἀγρίων ὁ
τύραννος, τῶν δὲ
ἡμέρων ὁ κόλαξ.

Λάλει καίρια.

Μὴ ταχὺ λάλει. Μανίαν
γὰρ ἐμφαίνει.

Φίλει μὲν ὥς ὁ μισήσων,
μίσει δὲ ὥς φιλήσων.

Ἄριστον δοκεῖν, οἶκον
εἶναι ἐν ᾧ τοιοῦτός ἐστιν
ὁ δεσπότης δι' αὐτόν,
οἶος ἔξω διὰ τὸν νόμον.

Τὸ μὲν ἰσχυρὸν
γενέσθαι, τῆς φύσεως
ἔργον. Τὸ δὲ λέγειν
δύνασθαι τὰ συμφέροντα
τῇ πατρίδι, ψυχῆς ἴδιον
καὶ φρονήσεως.

Πείσας λαβέ, μὴ

Εἶναι προτιμότερο νὰ ζεῖ κανεῖς
ξαπλωμένος πάνω σὲ στρῶμα
φτωχικὸ καὶ νὰ διατηρεῖ τὸ θάρρος
του, παρὰ νὰ ἀγωνιᾷ πάνω σὲ χρυσὸ
κρεβάτι.

Γιὰ τοὺς θεοὺς νὰ μιλᾷς ὅπως τοὺς
ἀρμόζει.

Ἀπὸ ὅλα τὰ ζῶα τὰ χειρότερα εἶναι,
ἀπὸ τὰ μὲν ἄγρια ὁ τύραννος, ἀπὸ
τὰ δὲ ἡμερα ὁ κόλακας.

Νὰ λές τὰ σωστά.

Νὰ μὴν βιάζεσαι νὰ μιλᾷς. Γιατὶ
αὐτὸ δείχνει ἄνθρωπο μανιακό.

Νὰ ἀγαπᾷς, σὰν νὰ πρόκειται νὰ
μισήσεις, καὶ νὰ μισεῖς σὰν νὰ
πρόκειται νὰ ἀγαπήσεις.

Ἄριστη μοῦ φαίνεται ἡ οἰκία στην
ὁποία ὁ οἰκοδεσπότης της μέσα σὲ
αὐτὴν συμπεριφέρεται μὲ τὸν ἴδιο
τρόπο ἐπειδὴ τὴν σέβεται, ὅπως
συμπεριφέρεται κι ἔξω ἐπειδὴ
σέβεται τὸν νόμον.

Τὸ νὰ εἶναι κανεῖς ἰσχυρὸς εἶναι
ἔργο τῆς φύσης. Τὸ νὰ μπορεῖ νὰ
λέει ὅμως αὐτά ποὺ συμφέρουν τὴν
πατρίδα εἶναι γνώρισμα τῆς ψυχῆς
καὶ τῆς σύνεσης.

Νὰ παίρνεις ὅταν ἔχεις πείσει τὸν

βιασάμενος.	ἄλλον, ὅχι μὲ τὴν βία.
Νόει τὸ πραττόμενον.	Νὰ κατανοεῖς αὐτὸ τὸ ὅποιο κάνεις.
Ὅ,τι ἂν ἀγαθὸν πράττης, Θεοὺς μὴ σεαυτὸν αἰτιῶν.	Ὅ,τι καλὸ κάνεις, νὰ τὸ ἀποδίδεις στοὺς θεοὺς ὅχι στον ἑαυτό σου.
Κτῆσαι ἐν μὲν νεότητι εὐπραξίαν, ἐν δὲ τῷ γηρᾷ σοφίαν.	Νὰ ἀποκτᾷς στήν μὲν νεότητά σου τὴν εὐτυχία ἀπὸ τὶς σωστὲς πράξεις, στήν γεροντική σου δὲ ἡλικία, σοφία.
Ἐφόδιον ἀπὸ νεότητος εἰς γήρας ἀναλαμβάνε σοφίαν. Βεβαιότερον γὰρ τοῦτο ἄλλων κτημάτων.	Ἀπὸ τῆς νεανικῆς σοῦ ἡλικίας νὰ παίρνεις σὰν ἀναγκαῖο ἐφόδιο για τὰ γηρατειὰ τὴν σοφία. Γιατὶ αὕτὴ εἶναι τὸ σταθερότερο ἀπόκτημα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα.
Ὡν ἡ τύχη κυρία δοῦναι καὶ ἀφελέσθαι, οὐ δεήσει οὐδενός.	Δὲν ἔχεις ἀνάγκη κανενὸς πράγματος, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἡ τύχη ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ σοῦ τὰ δίδει ἢ νὰ σοῦ τὰ ἀφαιρεῖ.

ΘΑΛΗΣ

Πῶς ἂν τις ἀτυχίαν ῥάστα φέρει; Εἰ τοὺς ἐχθροὺς χεῖρον πράσσοντας βλέπει.	Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ὑποφέρει κανεῖς τὴν ἀτυχία πρὸ εὐκόλα; Ἄν βλέπει τοὺς ἐχθροὺς του νὰ δυστυχοῦν περισσότερο ἀπὸ ἐκεῖνον.
Τί δύσκολον; Τὸ ἑαυτὸν γνῶναι.	Τί εἶναι δύσκολο; Τὸ νὰ γνωρίσει κανεῖς τὸν ἑαυτό του.
Εὐδαιμονίαν ἄρχοντος	Νὰ θεωρεῖς εὐτυχισμένο τὸν

νομίζουν, εἰ τελευτήσῃς
γηράσας κατὰ φύσιν.

Τί δύσκολον θεᾶσαι; γέροντα
τύραννον.

Γεωργοῦ αὔρας καὶ
ὄνωνίδας ἀντὶ πυρῶν καὶ
κριθῶν συγκομίζειν
ἐθέλοντος, οὐδὲν διαφέρει
τύραννος ἀνδραπόδων
μᾶλλον ἄρχειν ἢ ἀνδρῶν
βουλόμενος.

Κρατίστην εἶναι
δημοκρατίαν τὴν μήτε
πλουσίους ἄγαν μήτε
πένητας ἔχουσιν πολίτας.

Τί κοινότατον; Ἐλπίς. καὶ
γὰρ οἷς ἄλλο μηδέν, αὕτη
παρέστη.

Τί πρεσβύτερον; Θεός.
Ἀγέννητον γὰρ ἔστιν.

Πιστὸν γῆ, ἄπιστον
θάλασσα, ἄπληστον κέρδος.

Ἀγάπα τὸν πλησίον.

ἄρχοντα ὁ ὁποῖος θὰ
κατορθώσει πρῶτ' ἀπ' ὅλα νὰ
γεράσῃ, καὶ ἔπειτα νὰ πεθάνῃ
ἀπὸ φυσικὸ θάνατο.

Τί εἶναι δύσκολο νὰ δεῖ κανεὶς ;
Τύραννο ποῦ πρόφτασε νὰ
γεράσῃ.

Ὁ τύραννος ποῦ θέλει νὰ
κυβερνᾷ περισσότερο δούλους
παρὰ ἀνθρώπους ἐλευθέρους,
δεν διαφέρει καθόλου ἀπὸ τὸν
γεωργό που προτιμᾷ νὰ
συγκομίζει ἥρας καὶ παράσιτα
παρὰ σιτάρι καὶ κριθάρι.

Ἀρίστη εἶναι ἡ Δημοκρατία
ἐκείνη ἡ ὁποία δεν ἔχει, οὔτε
ὑπερβολικὰ πλουσίους οὔτε
ὑπερβολικὰ φτωχοὺς πολίτες.

Τί εἶναι τὸ πῶς κοινὸ σὲ ὅλους;
Ἡ Ἐλπίδα. Γιατὶ καὶ τίποτα ἄλλο
νὰ μὴν ὑπάρχει, αὕτη
παρευρίσκεται.

Τί εἶναι πρεσβύτερον; Ὁ Θεός.
Γιατὶ εἶναι ἀγέννητος
(προϋπάρχει).

Ἀσφαλὲς εἶναι ἡ στεριά,
ἐπισφαλὲς ἡ θάλασσα,
ἀχόρταγο τὸ κέρδος.

Νὰ ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου.

Τί ἰσχυρότατον; Ἀνάγκη.
Μόνον γὰρ ἀνίκητον.

Τῆς γῆς ἀναιρεσθείσης
σύγχυσιν τὸν ὅλον ἔξειν
κόσμον.

Γεώδη τὰ ἄστρα.

Εἰρήνην ἀγάπα.

Καιρὸν γνῶθι.

Τί σοφώτερον; Χρόνος. Τὰ
μὲν γὰρ εὖρηκεν οὗτος ἤδη,
τὰ δ' εὐρήσει.

Τί βλαβερώτατον; Κακία.
Καὶ γὰρ τὰ χρηστὰ βλάπτει
παραγενομένη.

Τί κάλλιστον; Κόσμος. Πᾶν
γὰρ τὸ κατὰ τάξιν τούτου
μέρος ἐστί.

Κάλλιστον Κόσμος. Ποίημα
γὰρ Θεοῦ.

Τί τάχιστον; Νοῦς. Διὰ
παντὸς γὰρ τρέχει.

Ἀπραγούντας μὴ ὄνειδίζε.
Ἐπὶ γὰρ τούτους νέμεσις
Θεῶν κάθηται.

Τί εἶναι ἰσχυρότατο; Ἡ ἀνάγκη.
Γιατὶ μόνο αὐτὴ δεν νικᾶται.

Ἄν ἡ γῆ καταστραφεῖ,
ὀλόκληρος ὁ κόσμος (Σύμπαν)
θα ἀναστατωθεῖ.

Τὰ ἄστρα ἀποτελοῦνται ἀπὸ τὰ
ἴδια συστατικὰ μὲ τὴν γῆ.

Νὰ ἀγαπᾷς τὴν εἰρήνην.

Νὰ γνωρίζεις τὴν ἀξία τοῦ
καιροῦ.

Τί εἶναι τὸ πιὸ σοφό; Ὁ χρόνος.
Γιατὶ αὐτὰ μὲν αὐτὸς τὰ ἔχει
ἀνακαλύψει ἤδη, τὰ ἄλλα δὲ θα
τὰ ἀνακαλύψει στο μέλλον.

Τί εἶναι τὸ πιὸ βλαβερό; Ἡ
κακία. Γιατὶ βλάπτει καὶ τὰ
καλὰ ὅταν τὰ πλησιάσει.

Τί εἶναι ὠραιότατο; Ὁ Κόσμος.
Γιατὶ ὅτιδήποτε γίνεται μὲ τάξη,
εἶναι δικό του μέρος.

Τὸ ὠραιότερο πρᾶγμα εἶναι ὁ
Κόσμος. Γιατὶ εἶναι ἔργο τοῦ
Θεοῦ.

Τί εἶναι ταχύτατο; Ὁ Νοῦς. Γιατὶ
τρέχει διὰ μέσου ὅλων.

Τοὺς ὀκνηροὺς μὴν τοὺς
κατηγορεῖς. Γιατὶ πάνω τους
κάθεται ἀπὸ τώρα ἡ τιμωρία

	τῶν θεῶν.
Οὐ χεῖρον μοιχείας ἐπιorkία.	Ἡ καταπάτηση τοῦ ὅρκου δεν εἶναι λιγότερο ἀνήθικη πράξη ἀπὸ τὴν μοιχεία.
Τὸ παρὸν εὖ ποίει.	Νὰ καθιστᾷς εὐχάριστο τὸν παρόντα καιρὸ σου.
Ὅσα νεμεσᾷς τῷ πλησίῳ, αὐτὸς μὴ ποίει.	Ὅσα μισεῖς στὸν διπλανό σου, ἐσὺ ὁ ἴδιος μὴν τὰ κάνεις.
Μὴ διαβαλλέτω σὲ λόγος πρὸς τοὺς πίστεως κεκοινωνηκότας.	Ἡ συκοφαντία νὰ μὴ σὲ κάνει νὰ χάνεις τὴν ἐμπιστοσύνη σου, ἀπὸ ἐκείνους μὲ τοὺς ὁποίους συναλλάσσεσαι.
Τί εὐκόλον; Τὸ ἄλλῳ ὑποτίθεσθαι.	Τί εἶναι εὐκόλο; Τὸ νὰ συμβουλεύει κανεῖς τὸν ἄλλον.
Φίλων παρόντων καὶ ἀπόντων μεμνήσθαι.	Πρέπει νὰ ἐνθυμούμεθα τοὺς φίλους ὅχι μόνο ὅταν εἶναι παρόντες ἀλλὰ καὶ ὅταν εἶναι ἀπόντες.
Τὸν φίλον κακῶς μὴ λέγε, μὴ δ' εὖ τὸν ἐχθρόν. Ἀσυλλόγιστον γὰρ τὸ τοιοῦτον.	Τὸν φίλο σου νὰ μὴν τὸν κακολογεῖς, οὔτε καὶ νὰ ἐπαινεῖς τὸν ἐχθρό. Γιατὶ αὐτὸ εἶναι ἀνόητο.

ΧΙΛΩΝ

Ἀτυχοῦντα μὴ ἐπιγελαῖν.	Ἐκεῖνον ποὺ ἀτύχησε νὰ μὴν τὸν περιγελοῦμε.
Γνῶθι σαυτόν.	Νὰ γνωρίζεις τὸν ἑαυτό σου.

Χαλεπώτατον τὸ γνῶσκειν
ἑαυτόν. Πολλὰ γὰρ ὑπὸ
φιλαυτίας ἕκαστον ἑαυτῷ
προστιθέναι.

Κάλλιστον εἶναι βασιλέα
τὸν μὴ μόνον τοῦ φοβερὸν
εἶναι φροντίζοντα.

Τὸν ἄρχοντα χρῆναι μηδὲν
φρονεῖν θνητὸν ἀλλὰ πάντ'
ἀθάνατα.

Τὸν τεθνηκότα μὴ
κακολογεῖν.

Ζημίαν αἰρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ
κέρδος αἰσχρόν. Ἡ μὲν
ἄπαξ ἐλύπησε. Τὸ δὲ διὰ
παντός.

Γλώττης κρατεῖν καὶ
μάλιστα ἐν συμποσίῳ.

Γλῶττα μὴ προτρεχέτω τοῦ
νοῦ.

Ἐν λιθίναις ἀκόναις ὁ
χρυσὸς ἐξετάζεται διδοὺς
βάσανον φανεράν. Ἐν δὲ
χρυσῷ ἀνδρῶν ἀγαθῶν τε
κακῶν τε νοῦς ἔδωκ'
ἐλεγχον.

Δυσκολότατο εἶναι νὰ γνωρίσει
κανεὶς τὸν ἑαυτό του. Διότι κάθε
ἕνας, λόγῳ τοῦ ἐγωισμοῦ του,
προσθέτει πολλὰ καλὰ στο ἄτομό
του (ποὺ δὲν τὰ ἔχει).

Παρὰ πολὺ κακὸς εἶναι ὁ
βασιλιάς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος
φροντίζει νὰ μὴν προξενεῖ μόνο
φόβο.

Ὁ Ἄρχων πρέπει τίποτα νὰ μὴν
σκέπτεται σὰν θνητός, ἀλλὰ σὰν
ἀθάνατος.

Ἐκεῖνον ποὺ ἔχει πεθάνει νὰ μὴν
τὸν κακολογεῖς.

Νὰ προτιμᾷς τὴν ζημίαν, ἀπὸ τὸ
αἰσchrὸ κέρδος. Γιατὶ ἡ μὲν ζημία
μία φορὰ προξενεῖ λύπη, ἐνῶ τὸ
τέτοιου εἶδους κέρδος σὲ λυπεῖ
συνεχῶς.

Νὰ συγκρατεῖς τὴν γλῶσσά σου
καὶ προπάντων σὲ συμπόσια.

Νὰ μὴν προτρέχει ἡ γλῶσσα τῆς
σκέψης.

Ὁ χρυσὸς ἐλέγχεται πάνω σὲ
πέτρινα ἀκόνια, δίδοντας ἔτσι
ἀποδείξη τῆς γνησιότητάς του.
Πάνω ὅμως στὸν χρυσό, ἡ λογικὴ
ἐλέγχει τὸν χαρακτῆρα τῶν
καλῶν καὶ τῶν κακῶν ἀνθρώπων.

Χρόνου φείδου.

Νὰ κάνεις οἰκονομία στὸν χρόνο
σου.

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ

Εὐδαιμονίαν ἄρχοντος
νομίζειν εἰ μηδενὶ πιστεύοι
τῶν συνόντων.

Νὰ θεωρεῖτε ὡς εὐτυχῇ τὸν
ἄρχοντα ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος δεν ἔχει
ἐμπιστοσύνη σὲ κανένα ἀπὸ
αὐτοὺς ποὺ τὸν περιβάλλουν.

Εὐποροῦντα μὴ
ὑπερήφανον εἶναι,
ἀποροῦντα μὴ
ταπεινοῦσθαι.

Ὅταν εἶσαι πλούσιος νὰ μὴν εἶσαι
ὑπερήφανος, ὅταν δὲ εἶσαι φτωχὸς
νὰ μὴν ταπεινώνεσαι.

Ὅταν τις ἐξιῇ τῆς οἰκίας
ζητείτω, πρότερον τί
μέλλει πράσσειν καὶ ὅταν
εἰσέλθῃ πάλιν ζητείτω τί
ἔπραξε.

Ὅταν κάποιος ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ
σπίτι του ἃς ἐξετάζει τί πρόκειται
νὰ κάνει καὶ ὅταν εἰσέλθῃ πάλι ἃς
ἐξετάζει τί ἔκανε.

Ὅψιμανθῇ εἶναι μᾶλλον ἢ
ἀμαθῇ.

Καλλίτερα νὰ μαθαίνεις ἔστω καὶ
ἀργὰ παρὰ νὰ παραμένεις ἀμαθής.

Ἀρετῆς οἰκεῖον εἶναι,
κακίας ἀλλότριον.

Γνώρισμα τῆς ἀρετῆς εἶναι, κάθετί
που εἶναι ξένο στήν κακία.

Λόγων τε πλῆθος. Ἄλλ' ὁ
καιρὸς ἀρκέσει.

Ἀπὸ λόγια ὑπάρχουν πλῆθος.
Ἄλλὰ ὁ καιρὸς θὰ δείξει.

Γυναικὶ μὴ
φιλοφρονεῖσθαι, μηδενὶ
μάχεσθαι, ἀλλοτρίων
παρόντων. Τὸ μὲν γὰρ
ἄνοιαν, τὸ δὲ μανίαν
σημαίνειν.

Πρὸς τὴν γυναῖκα σου προστὰ σὲ
ξένους οὔτε πολλὰς
φιλοφρονήσεις νὰ τῆς κάμεις,
οὔτε νὰ εἶσαι ἐριστικὸς μαζί της.
Γιατὶ τὸ μὲν πρῶτο φανερώνει
μωρία, τὸ δὲ δεύτερο

	παραφροσύνη.
Βία μηδὲν πράττειν.	Τίποτα μὴν κάνεις μὲ τὴν βία.
Μὴ ματαίως ἄχαρις γινέσθω.	Νὰ μὴν γίνεσαι δυσάρεστος χωρὶς λόγο.
Ἔχθραν διαλύειν.	Νὰ διαλύεις τὴν ἔχθρα ποὺ ἔχεις μὲ κάποιον.
Δεῖ παιδεύεσθαι καὶ τὰς παρθένους.	Πρέπει νὰ μορφώνονται καὶ τὰ κορίτσια.
Τὸν τοῦ δήμου ἐχθρὸν πολέμιον νομίζειν.	Τὸν ἐχθρὸ τοῦ λαοῦ νὰ τὸν θεωρεῖς καὶ δικό σου ἐχθρό.
Φρόνει τὸ κεδνόν.	Νὰ σκέπτεσαι κάτι πολύτιμο (ποὺ νὰ ἀξίζει).

ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ

Τοὺς μέλλοντας ἀσφαλῶς τυραννήσειν, δεῖ τῇ εὐνοίᾳ δορυφορεῖσθαι καὶ μὴ τοῖς ὅπλοις.	Ἐκεῖνοι ποὺ θέλουν νὰ διατηρήσουν μὲ βεβαιότητα τὴν ἐξουσία, πρέπει νὰ μὴν τὴν ἐπιβάλλουν μὲ τὴ βία ἀλλὰ μὲ τὴν καλοσύνη.
Τῷ κατ' ἀνάγκην ἄρχοντα καὶ τὸ ἔκουσίως ἀποστῆναι κίνδυνον φέρει.	Σὲ ἐκεῖνον ποὺ κυβερνᾷ μὲ τὴν βία καὶ ἡ ἐκούσια ἀκόμη ἀπομάκρυνσὴ τοῦ ἀπὸ τὴν ἀρχή, περιέχει κινδύνους.
Κέρδος αἰσchrὸν βαρὺ κειμήλιον.	Τὸ ἀνήθικο κέρδος εἶναι βαρεῖα κληρονομιά.
Λοιδόρει ὡς ταχὺ φίλος ἐσόμενος.	Ὅταν κατηγορεῖς κάποιον, νὰ τὸ κάνεις σὰν νὰ πρόκειται σύντομα

	νὰ γίνεις φίλος του.
Ἐλευθερία ἐστὶ ἀγαθὴ συνείδησις.	Ἐλευθερία εἶναι ἡ ἡρεμὴ συνείδηση.
Καιρὸν πρόσμενε.	Περίμενε τὸν κατάλληλο καιρό.
Φίλοις εὐτυχοῦσι καὶ ἀτυχοῦσιν ὁ αὐτὸς ἴσθι.	Στοὺς φίλους νὰ συμπεριφέρεσαι τὸ ἴδιο καὶ ἂν εὐτυχοῦν καὶ ἂν δυστυχοῦν.
Ἀληθείας ἔχου.	Νὰ λές τὴν ἀλήθεια.
Θνητὰ φρόνει.	Νὰ σκέπτεσαι ὅπως ἀρμόζει σὲ θνητούς.
Σαυτοῦ μὴ ἀμελεῖ.	Νὰ μὴν παραμελεῖς τὸν ἑαυτό σου.
Δυστυχῶν, κρύπτε, ἵνα μὴ τοὺς ἐχθροὺς εὐφράνης.	Ὅταν δυστυχεῖς ἀπόκρυβε τὴν δυστυχία σου, για νὰ μὴν εὐχαριστήσεις τοὺς ἐχθρούς σου.
Ἔριν μίσει.	Νὰ μισεῖς τις φιλονικίες.
Μελέτα τὸ πᾶν.	Νὰ ἐρευνᾷς τὰ πάντα.
Χάριν ἀπόδος.	Νὰ ἀνταποδίδεις μιὰ χάρη ποὺ σοῦ ἔκαναν.
Εὐεργέτας τίμα.	Νὰ τιμᾷς τοὺς εὐεργέτες σου.
Λόγων ἀπορρήτων ἐκφορὰς μὴ ποιοῦ.	Νὰ μὴν ἀποκαλύπτεις μυστικὰ λόγια.
Μὴ ἐπὶ παντὶ λυποῦ.	Νὰ μὴν λυπάσαι για τὸ κάθε τι.
Ἀμαρτῶν μεταβουλεύου.	Ἐὰν κάμεις κάποιο σφάλμα νὰ τὸ ἀναγνωρίζεις καὶ νὰ μετανοεῖς.

Φθονέεσθαι κρέσσον
ἐστὶν ἢ οἰκτείρεσθαι.

Εἶναι καλύτερα νὰ σὲ φθονοῦν
παρὰ νὰ σὲ λυποῦνται.

Θνηῆσκε ὑπὲρ Πατρίδος.

Νὰ πεθαίνεις γιὰ τὴν Πατρίδα σου.

Χόλου κρατέειν.

Νὰ κυριαρχεῖς τοῦ θυμοῦ σου.

Ἐπισφαλῆς προπέτεια.

Ἡ ἀπερισκέπτη βιασύνη εἶναι
ἐπικίνδυνη.

Ἰκέτας ἑλέει.

Νὰ συγχωρεῖς αὐτοὺς ποὺ σὲ
παρακαλοῦν.

Διαβολὴν μίσει.

Νὰ μισεῖς τὶς διαβολές.

Σοφοῖς χρώ.

Νὰ συναναστρέφεις τοὺς σοφοὺς.

Μὴ μόνον τοὺς
ἁμαρτάνοντας κόλαζε
ἀλλὰ καὶ τοὺς μέλλοντας
κωλύε.

Νὰ μὴν ἀρκεῖσαι στο νὰ τιμωρεῖς
αὐτοὺς που διαπράττουν σφάλματα
ἀλλὰ νὰ ἐμποδίζεις καὶ ἐκείνους
ποὺ πρόκειται νὰ τὸ κάνουν.

Ὁ ἄν ὁμολογήσης,
διατήρει.

Ἐκεῖνο γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ
συμφωνήσεις, νὰ τὸ διαφυλάτεις
(νὰ κρατᾷς τὸν λόγο σου).

ΠΙΤΤΑΚΟΣ

Ἄτυχίαν μὴ ὀνειδίζειν,
νέμεσιν αἰδούμενον.

Τὴν ἀτυχία νὰ μὴν τὴν
κοροϊδεύεις, σεβόμενος τὴν θεία
δικαιοσύνη.

Σωφροσύνην φιλεῖν.

Νὰ ἀγαπᾷς τὴν σωφροσύνη.

Οὐδὲν ἄγαν.

Τίποτα μὴν κάνεις σὲ
ὑπερβολικὸ βαθμὸ (δίχως
μέτρο).

Ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσιν.

Ἡ ἐξουσία δείχνει τὸν ἄνδρα.

Ἄρχων, κόσμει σαυτόν.

Ὅταν κυβερνᾷς νὰ στολίζεσαι
(μὲ ἀρετές).

Τοὺς ὑπηκόους ὁ ἄρχων
παρασκευάσειε φοβεῖσθαι
μὴ αὐτὸν ἀλλ' ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ὁ ἄρχων πρέπει νὰ κάνει τοὺς
ὑπηκόους του νὰ φοβοῦνται ὅχι
αὐτὸν ἀλλὰ μήπως αὐτὸς πάθει
τίποτα.

Κρατίστην εἶναι
δημοκρατίαν ὅπου τοῖς
πονηροῖς οὐκ ἔξεστιν ἄρχειν
καὶ τοῖς ἀγαθοῖς οὐκ ἔξεστιν
μὴ ἄρχειν.

Ἰσχυροτάτη εἶναι ἡ δημοκρατία
ἐκείνη ὅπου στοὺς μὲν
πονηροὺς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ
κυβερνοῦν, στους δὲ καλοὺς δὲν
ἐπιτρέπεται νὰ μὴν κυβερνοῦν.

Ἀργὸς μὴ ἴσθι, μήδ' ἂν
πλουτῇς.

Μὴν μένεις χωρὶς ἐργασία
ἄκομα καὶ ἂν εἶσαι πλούσιος.

Ἀνάγκα δ' οὐδὲ θεοὶ
μάχονται.

Ἐναντίον τῆς ἀνάγκης, οὔτε καὶ
οἱ Θεοὶ μποροῦν νὰ δώσουν
μάχη.

Χαλεπὸν τὸ εὖ γνῶναι.

Εἶναι δύσκολο πρᾶγμα νὰ ξέρεις
τί εἶναι τὸ σωστό.

Μὴ πᾶσι πίστευε.

Νὰ μὴν πιστεύεις σὲ ὅλους.

Φοβοῦ τὰ αἰσχρά.

Νὰ φοβάσαι αὐτὰ ποὺ εἶναι
ἀνήθικα.

Κάτοπτρον εἶδους χαλκός
ἐστιν, οἶνος δὲ νοῦ.

Ὁ χαλκὸς εἶναι καθρέπτης τοῦ
προσώπου, ὁ οἶνος δὲ τοῦ
μυαλοῦ.

Διδάσκει καὶ μανθάνε τὸ
ἄμεινον.

Νὰ διδάσκεις καὶ νὰ μαθαίνεις
ὅ,τι εἶναι τὸ καλύτερο.

Μὴ πλούτει κακῶς.

Νὰ μὴν ἀποκτᾷς πλούτη μὲ
κακὸ τρόπο.

ΣΟΛΩΝ

Ἄρχεσθαι μαθῶν, ἄρχειν
ἐπιστήση.

Ἄν μάθεις πρῶτα νὰ κυβερνάσαι, θὰ
μάθεις καὶ νὰ κυβερνᾷς.

Μετριώτερον ἄρχοντα
ποιεῖ καὶ τύραννον
ἐπιεικέστερον ὁ πείθων
ὥς ἄμεινον εἴη τὸ μὴ
ἄρχειν ἢ τὸ ἄρχειν.

Μετριοπαθέστερο κάνει τὸν
ἄρχοντα καὶ ἐπιεικέστερο τὸν
τύραννο, ἐκεῖνος ποὺ θὰ μποροῦσε
νὰ τοὺς πείσει ὅτι προτιμότερο θὰ
ἦταν νὰ μὴν κυβερνοῦν παρὰ νὰ
κυβερνοῦν.

Ἄνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων
πόλις ὄλλυται.

Ἡ πατρίδα ἀπὸ τοὺς μεγάλους
ἄνδρες καταστρέφεται.

Ὁ τῶν περισσῶν ζῆλος,
εὐθύς ἀκολουθεῖ καὶ
συνοικίζεται τῇ χρεΐᾳ
τῶν ἀναγκαίων.

Ἡ σφοδρὴ ἐπιθυμία για τὴν
ἀποκτήση περιττῶν πραγμάτων,
ἀκολουθεῖ εὐθύς ἀμέσως μετὰ τὴν
ἀποκτήση τῶν ἀναγκαίων.

Μηδένα πρὸ τοῦ τέλους
μακάριζε.

Κανένα νὰ μὴν καλοτυχίζεις πρὶν νὰ
δεῖς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του.

Χρῶ τοῖς Θεοῖς.

Νὰ χρησιμοποιεῖς (ἐπικαλεῖσαι)
τοὺς θεούς.

Πάντη δ' ἀθανάτων
ἀφανὴς νόος
ἀνθρώποισιν.

Ἡ σκέψη τῶν ἀθανάτων θεῶν εἶναι
ἀνεξερεῦνητη ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Τὸ Θεῖον φθονερὸν καὶ
ταραχῶδες.

Οἱ Θεοὶ εἶναι γεμάτοι φθόνο καὶ
δημιουργοῦν ταραχές.

Τὸν λόγον εἶδωλον εἶναι
τῶν ἔργων.

Ὁ λόγος εἶναι ἢ εἰκόνα τῶν ἔργων.

Ὅσον ἐν πολέμῳ
δύναται σίδηρος
τοσοῦτον ἐν πολιτείᾳ
λόγος εὖ ἔχων ἰσχύει.

Ὅση δύναμη ἔχει στον πόλεμο ὁ
σίδηρος, ἄλλη τόση δύναμη ἔχει
στην Πολιτεία ὁ λόγος.

Τοῖς σεαυτοῦ πρῶτος ἴσθι.

Στοὺς δικούς σου ἀνθρώπους νὰ
εἶσαι πρῶτος.

Γηράσκων δ' αἰεὶ πολλὰ
διδασκόμενος.

Γηράσκω συνεχῶς καὶ πάντοτε
μαθαίνοντας.

Τὰ σπουδαῖα μελέτα.

Νὰ μελετᾷς ὅ,τι ἀξίζει νὰ μελετηθεῖ.

Ἔργασιν ἐν μεγάλοις,
πᾶσιν ᾄδειν χαλεπόν.

Σὲ μεγάλα ἔργα εἶναι δύσκολο νὰ
εἶναι ὅλοι εὐχαριστημένοι.

Συμβούλευε μὴ τὰ
ἥδιστα, ἀλλὰ τὰ
βέλτιστα.

Νὰ συμβουλεύεις ὄχι τὰ πιὸ
εὐχάριστα, ἀλλὰ τὰ πιὸ ὠφέλιμα.

Φίλους μὴ ταχὺ κτῶ, οὔς
δ' ἂν κτήσῃ, μὴ ταχὺ
ἀποδοκίμαζε.

Φίλους νὰ μὴν ἀποκτᾷς σύντομα,
ἐκείνους ὅμως ποὺ θὰ ἀποκτήσεις
νὰ μὴν τοὺς ἀποδοκιμάζεις εὐκόλα.

Μὴ ψεύδου, ἀλλ'
ἀλήθευε.

Νὰ μὴν λες ψεύδη, ἀλλὰ τὴν
ἀλήθεια.

Διάφορα Ἑλληνικὰ Ῥητὰ τῶν Ἀρχαίων Χρόνων

Σιμωνίδης ὁ Κεῖος
Ἐπίγραμμα στίς Θερμοπύλες

ᾧ ξεῖν, ἀγγέλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε κείμεθα τοῖς κείνων
ρήμασι πειθόμενοι.

Παιῖν Σαλαμινομάχων (Αἰσχύλου, Πέρσαι)

ᾧ παῖδες Ἑλλήνων, ἴτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδ' ἐλευθεροῦτε δέ
παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρώων ἔδη, θῆκας τε προγόνων·
νῦν ὑπὲρ πάντων ἁγών.

Θουκυδίδης - Περὶ ναυτικοῦ

τὸ δὲ ναυτικὸν τέχνης ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ
ἐνδέχεται, ὅταν τύχῃ, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον
μηδὲν ἐκείνῳ πάρεργον ἄλλο γίγνεσθαι.

Σωκράτης (Πλάτωνος Κρίτων, 51α, 51β)

Μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων
τιμιώτερόν ἐστιν ἢ Πατρίς καὶ σεμνότερον καὶ ἁγιώτερον καὶ ἐν
μείζονι μοίρᾳ καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν
ἔχουσι.

Πλούταρχος
Εἰς τὴν Ἀρχαίαν Σπάρτην τρεῖς ἦσαν οἱ χοροὶ κατὰ τὰς
ἐορτάς.

Ὁ μὲν τῶν γερόντων
ἀρχόμενος ἦδεν·

Ὁ χορὸς τῶν γερόντων
ἀρχίζοντας τραγουδοῦσε:

ἀμμές πόκ' ἤμεσ ἄλκιμοι
νεανίαι.
Ὁ δὲ τῶν ἀκμαζόντων
ἀμειβόμενος ἔλεγεν·
ἀμμές δὲ γ' εἰμές; αἱ δὲ λῆς,
πεῖραν λαβέ.
Ὁ δὲ τρίτος ὁ τῶν παίδων·
ἀμμές δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶ
κάρρονες.

Ἦμασταν κάποτε ἄλκιμοι νέοι.
Ὁ χορὸς τῶν ἀνδρῶν ἀπαντοῖσε
καὶ ἔλεγε:
Εἴμαστε ἐμεῖς τώρα; ἂν θέλεις
δοκίμασε.
Καὶ τρίτος ὁ χορὸς τῶν παιδιῶν:
Κι ἐμεῖς θὰ γίνουμε πολὺ
καλύτεροι.

Ἴσοκράτης, Πανηγυρικός, 50.1

... καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα πεποίηκε μηκέτι τοῦ γένους ἀλλὰ
τῆς διανοίας δοκεῖν εἶναι, καὶ μᾶλλον Ἑλληνας καλεῖσθαι τῶν
τῆς παιδείας τῆς ἡμετέρας ἢ τῶν τῆς κοινῆς φύσεως
μετέχοντας.

-
- Οὐδὲν γλύκιον ἥς πατρίδος οὐδὲ τοκῆων γίγνεται.
(Ὀμήρου, Ὀδύσσεια, Ι' 34-35)
 - Φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγη. (Ὀμήρου, Ἰλιάς, Β' 363)
 - Οὐαὶ τῷ ρίψασπι.

ΔΙΑΦΟΡΑ

- Βίος ἐστίν, ἂν τις τῷ βίῳ χαίρῃ βιῶν.

Θαλῆς (περὶ κλίματος)

Οὐρανὸν ὑπὲρ γῆς ἔχομεν εὖ κεκραμένον, ἵν' οὔτ' ἄγρα πῦρ,
οὔτε χεῖμα συμπίτνει.

Σόλων

1. καλοκἀγαθίαν ὄρκου πιστοτέραν ἔχε.
2. μὴ ψεύδου.
3. τὰ σπουδαῖα μελέτα.
4. φίλους μὴ ταχὺ κτῶ· οὕς δ' ἂν κτήσῃ μὴ ἀποδοκίμαζε.
5. ἄρχε πρῶτον μαθὼν ἄρχεσθαι.
6. συμβούλευε μὴ τὰ ἥδιστα, ἀλλὰ τὰ ἄριστα.
7. νοῦν ἡγεμόνα ποιοῦ.
8. μὴ κακοῖς ὁμίλει.
9. θεοὺς τίμα,
10. γονέας αἰδοῦ.

Εὐριπίδης - Περὶ ἀθλητῶν

Κακῶν γὰρ ὄντων μυρίων
καθ' Ἑλλάδα οὐδὲν κάκιόν
ἔστιν ἀθλητῶν γένους· οἱ
πρῶτα μὲν ζῆν οὔτε
μανθάνουσιν εὔ οὔτ' ἂν
δύναιντο· ... ἄνδρας χρὴ
σοφούς τε κἀγαθοὺς φύλλοις
στέφεσθαι, χῶστις ἡγεῖται
πόλει κάλλιστα σώφρων καὶ
δίκαιος ὢν ἀνὴρ, ὅστις τε
μύθοις ἔργ' ἀπαλλάσσει κακὰ
μάχας τ' ἀφαιρῶν καὶ στάσεις·
τοιαῦτα γὰρ πόλει τε πάσῃ
πᾶσί θ' Ἑλλησιν καλά.
(Αὐτόλυκος Σατυρικός)

Euripides Atheniensis -
Tragicorum Graecorum
fragmenta

Ἀπὸ τὰ μύρια δεινὰ στήν
Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει τίποτα
χειρότερο ἀπὸ τὸ γένος τῶν
ἀθλητῶν. Δὲν γνωρίζουν οὔτε
μποροῦν νὰ ζοῦν σωστά ...
Σοφοὺς καὶ ἱκανοὺς
ἀνθρώπους πρέπει νὰ τιμοῦμε
μὲ στέφανον, ἡγέτες σώφρονες
καὶ δίκαιους, ἀνθρώπους ποὺ ὁ
λόγος τοὺς ἀποτρέπει διχόνοιες
καὶ ἐξεγέρσεις. Αὐτὰ μόνο
ἔχουν ἀξία γιὰ τὴν πόλη καὶ
ὅλους τοὺς Ἕλληνες...

Εὐριπίδης - Ἀποσπάσματα

ΤΗΛΕΓΟΝΙΑ

ἦσθιεν ἄρπαλέως κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ, ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΑΙ

Ἀριστοτέλης δέ φησιν ὅτι οἱ μὲν ὑπ' οἴνου μεθυσθέντες ἐπὶ πρόσωπον φέρονται, οἱ δὲ τὸν κρίθινον πεπωκότες ἐξυπτιάζονται τὴν κεφαλὴν· ὁ μὲν γὰρ οἶνος καρηβαρικός, ὁ δὲ κρίθινος καρωτικός.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ

...

Χο. ὦ, ὦ, ὦρα δὴ, ὦ φίλοι γυναῖκες, εἴπερ μέλλομεν τὸ χρῆμα δρᾶν, ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὑπανακινεῖν. Κρητικῶς οὖν τὼ πόδε καὶ σὺ κίνει.

Βλ. τοῦτο δρῶ.

Χο. καὶ τάσδε νῦν λαγαρὰς τοῖν σκελίσκοιν τὸν ῥυθμόν. τάχα γὰρ ἔπεισι
λοπαδοτεμαχοσελαχογαλεοκρανιολειψανοδριμυποτριμματοσιλφιολιπαρομελιτοκατακεχυμενοκιχλεπικοσσυφοφαττοπεριστεραλεκτυρονοπτοπιφαλλιδοκιγκλοπελειολαγωσισραιιοβαφητραγανοπτερυγών. σὺ δὲ ταῦτ' ἀκροασάμενος ταχὺ καὶ ταχέως λαβὲ τρύβλιον. εἴτα λαβὼν κόνισαι λέκιθον, ἴν' ἐπιδειπνῇς. ἀλλὰ λαιμάττουςί που. αἴρεσθ' ἄνω, ἰαί, εὐαί, δειπνήσομεν, εὐοῖ, εὐαί, εὐαί, ὥς ἐπὶ νίκη. εὐαί, εὐαί, εὐαί, εὐαί.

...